

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Quæstio 5. Vtrum Regulares possint in foro conscientiae absolvere
sæculares à casibus Bullæ Cœnæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

parle jura habet, ut docent Bart. Bald. Immo, Sylvest. Covar. Passarel. & alii, quos citatos sequitur Thom. Sanchez lib. 2. de matrim. disput. 40. numer. 14. Unde omnes casus Pontifici reservati, si occultati sint, Papalem reservationem amittunt, & consequenter manent de jure Episcopis reservati, à quibus proinde toties quoties absolvi poterunt, quicumque privilegium habeant absolviendi à casibus Episcopis reservatis. Ita P. Thomas Sanchez in sum. tom. 1. lib. 4. cap. 54. numer. 2. Aversa & alii, quos citatos sequitur Diana 3. part. tom. 2. ref. 13. §. Nota quarto. Et in additionib. ref. 17. & p. 8. tract. 7. ref. 71. Bassus in florib. Theol. mor. verb. Hæresis, num. 18. Thomas Hurtado tom. 1. ref. 1. mor. tr. 5. cap. 4. ref. 16. num. 127. Marcus Vidal in arcavicali de cas. reserv. inquis. 1. an. 121. P. Mendo in Bull. Cruc. disp. 3. cap. 5. num. 61. Leander à Sacram. tom. 4. tr. 17. quæst. 84. apud quem Tullench in Bull. lib. 1. §. 7. cap. 2. dub. 6. num. 5. Croulers, Marcellus, Olivarius, Machellus, & Joannes de Soria, & alii, quos sequitur Illust. M. Acatius de Velasco, tom. 1. ref. 1. mor. verb. Absolutio, ref. 5. num. 11.

§. II.

Quæstionis resolutio.

4. Quamvis casus Bullæ Cœnæ occultati sint casus Episcopales de jure, Episcopis post Tridentinum reservati, ut putant omnes qui consentent facultatem in Concilio illis concessam, ubi supra, non fuisse postea revocata per Bullam Cœnæ (quod tenent supra triginta Doctores, quos referunt Thomas Hurtado tom. 1. tract. 5. cap. 14. ref. 17. §. 2. Diana 1. part. tr. 5. ref. 2. & Leand. tom. 4. tr. 2. disput. 17. quæst. 45. & 46.) nihilominus tenendum est Regulares post decretum Sacræ Congregationis jussu Urbani VIII. die 17. Nov. anno 1628. non potuisse absolvi seculares à casibus occultis Bullæ Cœnæ. Ratio est, quia ut in præfato decreto declaratur, per Bullam Cœnæ revocantur quorumvis Regularium privilegia, si quæ habebant ad absolviendum ab ejusmodi casibus, ibi: *Quemadmodum, nec (reversis) indulta absolviendi à casibus contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini legi consuevit, ut potè per annum ipsam Bullæ publicationem sublatæ.*

5. Dices per Bullam Cœnæ solum revocari facultatem absolviendi, quando casus sunt publici, secus quando occultati. Sic Diana part. 4. tr. 4. ref. 239. Bassus in flor. verb. Hæresis, num. 18. Leand. à Sacram. tom. 4. tr. 2. disput. 17. quæst. 85. & alii quos sequitur M. Texeda, tom. 1. lib. 2. tr. 1. cont. 18. num. 14. ibi: * Cum clausula Bullæ Cœnæ possit explicari de revocatione facultatis concessæ absolviendi à casibus reservatis publicis, & notoriis, de illis revera, & non de occultis explicanda est. * Unde per Bullam Cœnæ non derogari Regularium privilegia, sustinent M. Soullam Bull. cap. 23. disput. 100. concl. 7. num. 13. Peyrius de priv. Min. tom. 1. Const. 4. Sixti V. Bauni. tom. 1. tr. 4. de Penit. quæst. 32. & tom. de censur. disput. 3. de sola tr. 2. quæst. 26. M. Hinojosa in direct. disquis. Regul. confirm. gratiæ. Leander à Murcia cap. 21. in 7. Regul. 8. Franc. Croulers ad cap. 7. ejusdem Regulæ, & M. Candidus tom. 1. disquis. 22. art. 49. qui sua opera lucidit, decem post annos, postquam decretum Urbani prodit: ut adnotat Leander à Sacram. sup. q. 78. in fine. Respondeo horum Doctorum sententiam forte sustineri non posse, post novissimum Alex. Septimi decretum die 24. Septemb. anno 1665. ex

Part. II.

quo nobis constat Ecclesiam non tolerare expositionem illam Bullæ Cœnæ pro casibus tantum publicis. Inter alias enim propositiones, quas uti scandalosas damnat, & prohibet, tertia est: *Sententia asserens Bullam Cœnæ solum prohibere absolutionem hæresis, & aliorum criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. 18. Julii, in consistorio sacra Congregationis Emin. Cardinalium visa, & tolerata est.* Licet enim censura, & prohibitio solum afficiat directè hujus propositionis prædicatum, seu testimonium asserentis v. s. m., & toleratam fuisse à sacra Congregatione expositionem illam Bullæ Cœnæ pro solis delictis publicis; tamen indirectè catholicam inclusam, saltem quoad Regulares, comprehendit; aliàs non esset, cur ut scandalosa rejiceretur falsa restantis assertio.

6. Secundo exploditur, quia ibidem damnatur expressè, ut scandalosa sequens propositio: *Prelati Regulares possunt in foro conscientie absolvi quoscunque seculares ab hæresi occulta, & ab excommunicatione propter eam incursum.* Nec facile caput aliud hujus notæ invenies, quam esse casum in Bullæ Cœnæ Domini contentum, à quo proinde Regulares absolvi seculares nequeunt, etiam concessio casum Episcopalem esse, quod hæcenus asserere damnatum non est. Facti ergo debemus post decretum sacra Congregationis jussu Urbani VIII. per annum Bullæ Cœnæ publicationem derogari privilegium Regularium ad absolviendum à casibus occultis in ea contentis: aliàs Sum. Pont. Alex. Septimus, ut scandalosam non damnavit opinionem Doctorum contrarium asserentium. Unde in locis, ubi Bulla Cœnæ recepta est, quantumvis certum supponatur, casus occultos in ea contentos esse Episcopales, nequeunt Regulares virtute privilegiorum, & confirmationum, quæ hucusque obtinuerunt, vel in posterum obtinebunt, ab illis seculares absolvi, nisi novum Bullæ Cœnæ derogans privilegium impetrent. Quod si in eo non exprimitur, nunquam concessum intelligi debet.

7. An verò Prelati Regulares virtute Tridentini possint sibi subditos ab ejusmodi casibus etiam hæresis absolvi extra regna, & Provincias Inquisitionis Hispaniarum supremo Tribunali subiecta? Quæstio longè diversa est à duplici principio dependens: nempe, quod Episcopi erga sibi subditos, id modò possint, virtute facultatis in Tridentino eis concessæ; & quod Prelati Regulares, v. gr. Generalis, & Provincialis, sub nomine Episcoporum in clausula Tridentini veniant. Et utrumque principium est probabile, pluresque recenset auctores, quos refero in opus. pro testu, tr. de fide Prop. 2. & tenent alii apud Leand. à Sacram. sup. q. 41. 45. & 46. q. 72. Quibus adde M. Hinojosa in direct. disquis. regul. verb. Absolutio. 1. ubi ait: * Absolutio à quibuscumque casibus occultis etiam Sedi Apostolicæ reservatis, quæ in foro conscientie licet Episcopis per Concil. Trident. sess. 24. cap. 6. licet etiam Prelatis ordinariis, Provincialibus, Prioribus, &c. ex declaratione juris Concilii. * Sic ibi. Addit hic recentior Pium V. declarasse, Concilium, nomine Episcoporum, quoad absolutionem, comprehendisse omnes Praelatos Religionum etiam superiores locales, neque his derogari, dum facultas Episcopis in Tridentino concessa non revocetur: quod multis suadere contendit, verb. Confirmatio gratiæ, fol. 111. sed me judice à veritate deviat. Quia Pius V. Concilium non declaravit: Sed ne, inquit, Priores conventuales,

Kk 3

les,

les, & alii superiores deteriores conditionis sint, quam laici, & clerici, concedimus eis, ut ipsi per se ipsos idem omnino possint in sibi subditos, quod possunt Episcopi in clericos, & laicos sibi subditos, quoad absolvendum, & dispensandum, & alia ibidem (nempe in dicto cap. 6.) concessa, ubi notandum ly concedimus: quod privilegium à Pio V. de novo indultum impetrat. Quo proinde utpotè per decretum sacre Congregationis revocato, & extincto, æquè ac aliis; nequibunt Priores, & alii superiores locales subditos absolvere à casibus Bullæ Cœnæ. Nec audiendus est M. Hyacinthus Donatus i par. praxis, tr. 13. de revoc. priv. quest. 17. num. 25. dum ait: * Tam prædictum novissimum decretum Urbani VIII. quam consimiles declarationes præfata Congregationis debent intelligi respectu secularium, & quando delicta sunt publica, non autem in ordine ad Regulares * pro hac parte referens Molfess. Naldum, Vegam, Soufam, Portellum, & Peyrinum. Non inquam placet, quia virtute privilegiorum, nil possunt Regulares quoad casus Bullæ Cœnæ, etiam circa religiosos, ut constat ex illis decreti verbis: *Non posse quempiam absolvere; ac si secus egerint, absolutiones irritas fore.* Quapropter ad jus commune in Tridentino contentum pro Generalibus, & Provincialibus, quoad sibi subditos, recurrendum est.

QVÆSTIO VI.

An Regulares post decretum Urbani VIII. die 17. Nov. anno 1628. potuerint absolvere à casibus, quos Episcopi sibi reservarunt?

1. **N**on disputo, an modò absolvere possint? Quia post novissimum decretum Alex. VII. die 24. Septemb. anno 1665. damnantis ut scandalosam hanc propositi onem: Mendicantes possunt absolvere à casibus Episcopis reservatis, non obtemperant ad id facultate, non licet in controversiam id vocare, sed certissimè tenendum, virtute suorum privilegiorum neutiquam ab ejusmodi casibus absolvere posse. Qui autem in singulis diocesis reserventur, prolixum esset hic transcribere; quapropter ejusdemque diocesis statuta spectanda sunt: qui communiter reservari solent, ut refert Barbosa alleg. 50. eum consule. Ego eos tantum exscribam, qui in hac Toletana reservantur. 1. Contra Parochos, & Beneficiatos, qui fideles ex aliena Parochia ad suam transmutare cogunt, vel inducunt. 2. Contra occupantes, vel retinentes Ecclesiarum bona, aut impediunt exactionem reddituum Ecclesiasticorum, aut extractionem fructuum. 3. Contra non adimplentes Ecclesiæ præceptum, tempore ab ipsa præscripto, & constitutionibus Synodalibus designato. 4. Contra habentes copulam carnalem cum religiosa professa, cum consanguinea, vel affini in primo, vel secundo gradu, aut cum filia confessionis. 5. Contra peccatum nefandum, aut bestialitatem perpetrantes. 6. Contra jurantes falso in alterius præjudicium. 7. Contra blasphemantes publice. 8. Contra beneficos, incantatores, & supersticiosos. 9. Contra falsificantes quodcumque instrumentum publicum. 10. Contra injicientes manus violentas in patrem, vel matrem. Ab his igitur delictis nullus Regularis virtute privilegiorum potest

absolvere, & contrarium asserere, est prohibendum pœna excommunicationis latæ sententiæ Summo Pontifici reservatæ.

2. Quæstio ergo præsens solum est, utrum ejusmodi Alex. VII. decretum, post constitutionem Urbani VIII. anno 1628. editam, potuerint Regulares ab illis absolvere? Affirmant plures Blaud Rodriguez, Bauni, Quinadavenas, & alii, quos citatos sequuntur Leander à Sacramento tract. 2. disput. 17. quest. 79. in fine. Thom. Hurtadoz. 1. resol. moral. tract. 5. cap. 4. resol. 16. num. 127. M. Acacius de Velasco Episcopus Oviensis 1. resol. moral. verb. Absolutio, resol. 3. P. Mendo in Bull. Crim. disp. 23. cap. 4. & M. Candidus de cens. disp. 22. art. 1. Sed non omnes ex eodem fundamento. M. Acacius de Velasco sacre Congregationis decretum interpretatur, dicens: * Pero aunque este, y otro qualque decreto de las sagradas Congregaciones tiene la misma autoridad, y sin urgentissimas razones, no se deben dexar de observar, singularmente en los que privan de jurisdicción, como referido (nempe jussu Urbani VIII. editam) con todo no faltan Doctores, quædam, quæ volunt decretos aprobados por el Papa, y mandados observar por su Santidad, que no tienen fuerza alguna de opinion probable, de fuerte, que qualquiera queda con facultad de seguir lo contrario. Et iterum infra num. 4. * Siento, que no tienen fuerza de ley, ni que es necesario el seguirlos, sino que podrá libremente seguir lo contrario el que tuviere bastante fundamento para hazerlo, y con el punto con seguridad apartarse de la declaracion de los eminentissimos Señores Cardenales arriba referida. * Si sentit M. Acacius de Velasco de supra adducto decreto sacre Congregationis, demandando Urbani VIII. edito, & ab eodem approbato, subnectens num. 6. in fine. * Y se ha de advertir, que la confirmacion Pontificia deste, y de los demas decretos, no añade a la declaracion de los Eminentissimos Cardenales, mas que confirmacion su probabilidad. * Solle. Cui consonat Brunus Cassing ex Ordine Minorum de Privilegiis Regul. p. 1. tr. 5. cap. 2. prop. 2. dicens: *stud decretum esse sententiam Doctorum à Pontifice approbatam, quæ non magis obligat, quam sententia aliorum Doctorum, cum non sit lex, nec præcata admodum legis, ne habet etiam ululatum revocandam, quæ necessaria est ad dicta Regularum privilegia revocanda.* Sic Brunus, & alii, quibus consentit Delgadillo tom. de Penit. cap. 27. dub. 21. dicens: *præfatas declarationes jussu Clementis, & Urbani VIII. editas esse magnæ autoritatis, non tamen sufficere ad tollendam probabilitatē sententiæ, quam totius videri auctores docent, & Ecclesia non prohibet.*

3. Caterum hoc fundamentum omnino multisplacet, utpotè quo, omnia sacre Congregationis decreta hucusque edita ad abroganda Regularum privilegia ad absolvendum à casibus Episcopis reservatis, etiam intra Italiam, penitus elidantur, quod concedi minime potest. Alias Summus Pontifex Alex. VII. non damnavisset ut scandalosam opinionem concedentem Regularibus, post decretum Clementis VIII. & Urbani VIII. potestatem absolviendi à prædictis casibus, cum nullum ex eis scandalum subortum, supponatur. Ergo necesse est, si prædictum decretum, & similia à Pontifice approbata, non esse meras Eminentiss. Cardin. declarationes, de quibus loquuntur Sanchez, Diana, Ledesma, & alii.